NEW HORIZON COLLEGE LIBRARY

AECC – 6.2

I Semester B.C.A./B.Sc. Examination, February/March 2024
(NEP Scheme) (Freshers and Repeaters)
SANSKRIT LANGUAGE
Buddhacharitam III Cant, Grammar and Comprehension

Time : 2½ Hours   Max. Marks : 60

Instructions : *I) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*II) Question No. **I** and **V** should be answer in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । **(10×1=10)**
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Choose and write correct answer.

1) "बुद्धचरितम्" ग्रन्थस्य कर्ता कः ?
अ) गौतमः आ) अश्वघोषः इ) कालिदासः ई) रघुवीरः

2) युवराजः कः ?
अ) गौतमः आ) शुद्धोदनः इ) सिद्धार्थः ई) रामः

3) राजा किम् आज्ञापयामास ?
अ) यात्राम् आ) लेखनम् इ) चलनचित्रम् ई) नृत्यम्

4) कुमारः साक्षात् रूपेण कः इव आसीत् ?
अ) शिवः आ) मकरकेतुः इ) इन्द्रः ई) विष्णुः

5) रथप्रणेता बुद्धिः कैः मोहित : ?
अ) राक्षसैः आ) देवैः इ) नरैः ई) दूतैः

6) इन्द्रियाणां रिपुः का ?
अ) जरा आ) मरणम् इ) आशा ई) रूपम्

7) कुमारः भवनं कथं प्रपेदे ?
अ) शून्यम् आ) भरितम् इ) पूर्णम् ई) विशालम्

8) कुमारस्य मनः केन संकुचितः ?
अ) निद्राभयेन आ) रोगभयेन इ) आहारभयेन ई) यात्राभयेन

P.T.O.

9) वनम् कथम् आसीत् ?

अ) नन्दनवनम् आ) अशोकवनम् इ) गोकुलवनम् ई) ताम्रवनम्

10) सिद्धार्थः कस्य पुत्र ?

अ) दशरथस्य आ) शुद्धोदनस्य इ) इन्द्रस्य ई) अश्वघोषस्य

II. अ) **एकस्य** प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत । **(1×10=10)**

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one** of the following.

1) महाकाव्यस्य उगमं, विकासं लक्षणं च अधिकृत्य लिखत ।

ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ, ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin, development and characteristics of Mahakavyas.

2) सिद्धार्थेन दृष्टं वृद्ध-रुज-मृतपुरुषाणां स्वरूपं वर्णयत ।

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಕಂಡ ವೃದ್ಧ-ರೋಗಿ ಮತ್ತು ಮೃತ ಪುರುಷರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the features of old, diseased and dead persons seen by Siddharta.

आ) **द्वयोः** लघुटिप्पणिं लिखत । **(2×5=10)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡಕ್ಕೆ** ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) सारथिः

2) पुरजनाः

3) अश्वघोषः

4) सिद्धार्थः।

III. **द्वयोः** श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत । **(2×5=10)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** Shlokas.

1) ततो नृपस्य निशम्य भावं
पुत्राभिधानस्य मनोरथस्य ।
स्नेहस्य लक्ष्म्या वयसश्च योग्याम्
आज्ञापयामास विहारयात्राम् ॥

2) पुरं तु तत्स्वर्गमिव प्रहृष्ठम्
शुद्धधिवासा: समवेक्ष्य देवा: ।
जीर्णं नरं निर्मिमिरे प्रयातुम्
सञ्योदनार्थं क्षितिपात्मजस्य ।।

3) ततो बभाषे स रथप्रणेता
कुमार साधारण एष दोष:
एवं हि रोगै: परिपीऽयमान:
रुजातुरो हर्ष मुपैति लोक: ।।

4) स्थूलोदर: श्वासचलच्छरीर:
स्त्रस्तांसबाहु: कृशपाण्डुगात्र :।
अम्बेति वाचं करुणं ब्रुवाण:
परं समाश्रित्य नर: क एष: ।।

IV. **द्वयो:** वाक्ययो: सन्दर्भं विवृणुत । **(2×4=8)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain **any two** sentences with reference to context.

1) हिरण्मयं स्यन्दनं आरुरोह ।
2) वाक्यं स संविग्नमिदं जगाद ।
3) सर्वस्य लोके नियतो विनाश: ।
4) मेने पुनर्भव मिवात्मतश्च ।

V. **संस्कृत**भाषया उत्तरं लिखत ।

अ) सन्धिं विभज्य नाम लिखत (**चतुर्णामेव**)। **(4×1=4)**

1) सूर्योदय:
2) तेनैव
3) तथैव
4) राजेन्द्र:
5) इत्यपि
6) रुष्टोऽपि।

आ) इमं परिच्छेदं पटित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत । **(4×2=8)**

पुरा देवशर्मा नाम विद्वान् आसीत् । तस्य पुत्रः मल्लिनाथः । बाल्यादपि तस्य पठने आसक्तिः न आसीत् । सः यदा युवकः भवति तस्य विवाहः समभूत् । श्वशुरगृहगमनानन्तरं विद्यावन्तः तस्य श्यालाः तम् अपहसितवन्तः । तदा सः स्वदोषं ज्ञात्वा काशीं गत्वा गुरोः सकाशे विद्याभ्यासम् अकरोत् । एष एव कालिदासादि प्रसिद्धानां कवीनां ग्रन्थानां व्याख्यानकर्ता । अद्यापि विद्वांसः मल्लिनाथं बहु आदरेण पश्यन्ति ।

1) देवशर्मा कः ? तस्य पुत्रः कः ?

2) मल्लिनाथस्य आसक्तिः कुत्र नासीत् ? कदा विवाहः समभूत ?

3) मल्लिनाथः कुत्र गत्वा विद्याभ्यासम् अकरोत् ? कस्य सकाशे ?

4) मल्लिनाथः केषां ग्रन्थानां व्याख्यानकर्ता ? के तं आदरेण पश्यन्ति ?